

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ И БИЗНЕС;

ЗА СПЕЦ: Бизнес икономика; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Петко Монов)

2. ....
(гл. ас. д-р Севдалина Христова)

Ръководител катедра: .....
„Икономика и управление на строителството“ (проф. д-р Пламен Илиев)

I. АНОТАЦИЯ

В обхвата на дисциплината “Местно самоуправление и бизнес” са включени теми (теоретико-приложни и проблемни) по въпроси, отнасящи се за: формирането и характеристиката на административните и неадминистративните териториални общности в България, тяхното функциониране като основни и интегрирани териториални единици на местното самоуправление; механизмите и моделите на общинското самоуправление; местната администрация и нейната икономическа, социална, екологична, устройствена и инвестиционна политика; взаимодействието между органите на местните власти и бизнеса и др.

Целта на дисциплината е чрез систематизираното поднасяне на знания по посочените въпроси и проблеми на местното самоуправление и бизнеса да формира такава компетентност, която е необходима за реализацията на студентите като специалисти в различни икономически и административни отдели на общината и в органите на местното самоуправление.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ОБЩНОСТИ В БЪЛГАРИЯ - ФОРМИРАНЕ И РАЗВИТИЕ		3	2	
1.1	Същност и функции на териториалните общности на регионално и местно равнище			
1.2	Административно-териториални общности. Характеристика на общината като основна административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление			
1.3	Интегрирани структури на местното самоуправление - съставни административно-териториални единици			
1.4	Връзка и взаимозависимост между административно-териториалното устройство и местното самоуправление			
ТЕМА 2. СЪЩНОСТ, ХАРАКТЕРНИ ЧЕРТИ И ФУНКЦИИ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ В Р БЪЛГАРИЯ САМОУПРАВЛЕНИЕ		3	4	
2.1	Предпоставки и фактори за формиране и функциониране на местното самоуправление в териториалните общности			
2.2	Същност и определение за местно самоуправление			
2.3	Държавно управление, местно управление и самоуправление			
2.4	Характеристика на местното самоуправление в България – необходими условия, принципи, функции			
2.5	Взаимоотношения между централната, регионалната и местната власти за насърчаване местното икономическо развитие			
ТЕМА 3. НЕАДМИНИСТРАТИВНИ ТЕРИТОРИАЛНИ ОБЩНОСТИ - ОСНОВНИ И ИНТЕГРИРАНИ СТРУКТУРИ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ		3	3	
3.1	Същност и форми на междуобщинското и междурегионално сътрудничество в европейските страни и България			
3.2	Характеристика и структура на основните неадминистративни общности в България			
3.3	Териториално сътрудничество (трансгранично, междурегионално и транснационално) между териториалните общности			

ТЕМА 4. ОБЩНСКИ СЪВЕТ КАТО ОРГАН НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ, ФОРМИРАЩ ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНАТА		3	4	
4.1	Конструиране, организационна структура и механизъм на функциониране на общинския съвет			
4.2	Функции, компетенции (правомощия) и актове на общинския съвет			
4.3	Политики на общинския съвет за устойчиво икономическо развитие на териториалните общности			
4.4	Участие на гражданите и неправителствените организации при формиране политиката за устойчиво икономическо развитие на общината			
ТЕМА 5. КМЕТЪТ И ОБЩНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ, ПОДПОМАГАЩИ И НАСЪРЧАВАЩИ БИЗНЕСА		3	3	
5.1	Кметът като орган на изпълнителната власт в общината и взаимоотношения му с общинския съвет относно реализацията на стратегии и политики за устойчиво развитие			
5.2	Структура и функции на общинската администрация			
5.3	Информационно осигуряване и административно обслужване на бизнеса			
5.4	Административни услуги, предоставяни от общините за бизнеса			
ТЕМА 6. КОМУНИКАЦИЯ НА ОРГАНИТЕ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ С БИЗНЕСА		3	3	
6.1	Осигуряване на достъп до обществена информация от органите на местно самоуправление на бизнеса			
6.2	Подходи и методи за повишаване на прозрачността в работата на органите на местно самоуправление			
6.3	Общинска комуникационна стратегия като инструмент за открито и прозрачно местно самоуправление			
ТЕМА 7. СОБСТВЕНОСТТА И ФИНАНСИТЕ НА ОБЩИНИТЕ В ПОДКРЕПА НА МЕСТНИЯ БИЗНЕС		3	3	
7.1	Стратегическо и оперативно управление на общинската собственост			
7.2	Механизми и форми на взаимодействие на органите на местното самоуправление с бизнеса при управление на общинската собственост			
7.3	Местни финанси - бюджет, приходи и разходи на общините			
7.4	Създаване на условия за развитие на бизнеса чрез ефективна финансова политика			
ТЕМА 8. ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА		3	3	
8.1	Икономически функции и дейности на общината. Местна и общинска икономика			
8.2	Общинска инвестиционна политика. Публично-частното партньорство като ефективен инструмент за взаимодействие с бизнеса			
8.3	Подходи и инструменти за повишаване на инвестиционната привлекателност на общината и привличане на инвеститори			
ТЕМА 9. МЕСТНО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ		3	3	
9.1	Концептуална рамка на местното икономическо развитие			
9.2	Разработване и изпълнение на стратегии за местно икономическо развитие			
9.4	Добри практики за стимулиране на предприемачество и създаване на заетост на местно ниво			

ТЕМА 10. ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУЦИИ И ЕВРОПЕЙСКИЯТ ОПИТ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА МЕСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ		3	2	
10.1	Европейски институции по местно самоуправление и местно икономическо развитие			
10.2	Допри практики на регионалните и местни власти в Европа за подпомагане на бизнеса и възможностите им за приложение в България			
10.3	Осъществяване на местни политики и дейности чрез проекти, финансирани от Европейски програми			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа с 4 задачи по предварително зададена тема	4	40
1.2.	Тест с отворени и затворени въпроси	2	30
1.3.			
1.4.			
Общо за семестриален контрол:		6	70
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	50
Общо за сесиен контрол:		1	50
Общо за всички форми на контрол:		7	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Андреева, М. Местно самоуправление. Велико Търново, Фабер, 2013.
2. Борисов, Б. Иновативни модели за управление на общините. София, Изд. на ЕПУ, 2012.
3. Монеv, П. Местно управление и самоуправление. Варна, Унив. изд. Наука и икономика, 2013.
4. Суинбърн, Г., Сорая Гога, Ф. Мърфи. Наръчник за местно икономическо развитие. Световна банка, 2004.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Ботев, Й. Административно-териториално устройство на Република България. София, Унив. изд. Св. Кл. Охридски, 2012.

2. Европейска харта по местно самоуправление (Ратифицирана със закон, приет от 37-то Народно събрание на 17.03.1995 г. – ДВ, бр. 28 от 1995 г. Издадена от МРРБ, обн. ДВ, бр. 46 от 2000 г., в сила от 1.09.1995 г.)
3. За европейски тип местно самоуправление. София, НСОРБ, 2013.
4. Монеv, П. и др. Определение приоритетов в территориальном планировании городов на примере России и Болгарии СПб.: Изд-во СПбГЭУ, 2016.
5. Монеv, П. И др. Управление рисками в экономике: проблемы и решения /под ред. д-ра техн. наук. С. Г. Опарин. СПб: Изд-во Политехн. Ун-та, 2015.
6. Наръчник за новоизбрани кметове и общински съветници мандат 2015-2019, София, НСОРБ, 2015.